

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษาหาความรู้ สามารถศึกษารายละเอียดต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางโดยไม่มีข้อจำกัดด้านเวลา เนื่องจากสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นวิถีชีวิตความเป็นอยู่ เศรษฐกิจ การเมือง และวิทยาการด้านต่างๆ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องค้นคว้าหาความรู้ การอ่านเป็นประสบการณ์อันสำคัญที่จะช่วยให้มีโลกทัศน์กว้างไกล เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง และมีเหตุผล เป็นการจุดประกายความคิดของผู้อ่าน ทำให้เกิดพัฒนาการทางสติปัญญา เพราะในขณะที่อ่านนั้นก็ต้องคิดเพื่อทำความเข้าใจความหมายจากข้อความที่อ่าน

การอ่านเป็นสิ่งที่จะช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ผู้ใดมีความสามารถในการอ่านหนังสือเป็นพิเศษ มักจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในอาชีพและในชีวิตมากกว่าคนที่อ่านหนังสือได้น้อยและอ่านช้า การอ่านแทรกอยู่ในกิจกรรมทุกประเภททุกแห่ง การอ่านจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในชีวิตของเรา (กรมวิชาการ, 2543 : 83) และมีความสำคัญในกระบวนการเรียนการสอน เพราะการอ่านเป็นทักษะทางภาษาสำหรับการรับรู้ เนื่องจากเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ เป็นรากฐานในการเรียนแต่ละสาขาวิชา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์และความสามารถของแต่ละคน นับได้ว่าเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ที่ได้ผลระยะยาวมากที่สุด อ่านแล้วรู้จักใช้วิจารณ์ญาณ คิดพิจารณาวิเคราะห์ข้อเท็จจริง แต่การอ่านหนังสือเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นมิได้เกิดขึ้นเองธรรมชาติ หากเกิดจากการเรียนรู้ และได้รับการฝึกทักษะอย่างถูกวิธี ผู้เรียนควรต้องได้รับการพัฒนาทักษะการอ่าน เพื่อเป็นเครื่องมือศึกษาหาความรู้ในระดับสูงขึ้นไป

การจัดการศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำเป็นจะต้องอาศัยเทคนิควิธีการสอนและทักษะพื้นฐานที่จำเป็น โดยทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญ คือ ทักษะด้านการอ่าน การอ่านถือว่าเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญและมีคุณค่าอย่างยิ่งในการเรียนการสอนทุกรายวิชา รวมถึงรายวิชาสังคมศึกษาด้วย เพราะถ้าผู้เรียนไม่มีทักษะด้านการอ่าน อ่านหนังสือไม่ออก อ่านช้า อ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ก็จะเป็นอุปสรรคในการเรียนเป็นอย่างมาก เพราะโดยทั่วไปผู้เรียนรับความรู้ต่างๆ ด้วยการอ่านมากกว่าการฟังบรรยายจากอาจารย์ ความรู้ที่ผู้เรียนได้รับจึงเป็นผลมาจากการอ่านเป็นส่วนใหญ่ จากการศึกษาของ Anderson and Dearborn (1990) เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสามารถในการอ่าน พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างความสามารถในการอ่านซึ่งวัดโดยแบบสอบวัดการอ่านทั่วไป กับความก้าวหน้าทางวิชาการซึ่งวัดโดยคะแนนการเรียนในห้องเรียน นั่นคือ หากผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และหาก

ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านต่ำก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำด้วย ดังนั้นครูจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถในการอ่านของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ซึ่งการที่ผู้เรียนขาดการฝึกฝนหรือมีทักษะการอ่านที่ไม่ดี อาจส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย

จากความสำคัญของทักษะการอ่านที่เป็นพื้นฐานในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ปัจจุบันการจัดการศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากครูส่วนหนึ่งยังเป็นศูนย์กลางของการสอนและผู้เรียนเองก็เคยชินกับการเป็นผู้คอยรับฟังการบรรยายจากครู มุ่งเน้นเนื้อหามากกว่ากระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วยผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนน้อย การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ผู้เรียนมีทักษะทางการอ่านไม่เพียงพอ ขาดการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ทักษะในการคิดอย่างเป็นระบบ และไม่สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล

นักการศึกษาได้พยายามค้นหาวิธีการสอนทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรมมาช่วยพัฒนาและเป็นแนวทางในการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ อันจะเป็นผลให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นนั้นมีหลายวิธี เช่น การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา การสอนโดยใช้เทคนิคพาโนรามา และการสอนกลวิธีการอ่านอีกหลายวิธี ผู้วิจัยสนใจเทคนิคที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะการอ่านได้ดีอีกวิธีการหนึ่งคือ การสอนอ่านโดยใช้เทคนิค K-W-L ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับทักษะการคิดอย่างรู้ตัวว่าตนคิดอะไร มีวิธีคิดอย่างไร สามารถตรวจสอบความคิดของตนเองได้ และสามารถปรับเปลี่ยนกลวิธีการคิดของตนเองได้ โดยผู้เรียนจะได้รับการฝึกให้ตระหนักในกระบวนการทำความเข้าใจตนเอง มีการวางแผน ตั้งจุดมุ่งหมาย ตรวจสอบความเข้าใจของตนเองมีการจัดระบบข้อมูลเพื่อการดึงมาใช้ในภายหลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุวิทย์และอรรถยมูลคำ, 2545 : 88)

ในการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค K-W-L พัฒนาขึ้นโดย Carr and Ogle (1987 : 626-631) โดย K ย่อมาจาก “What you know” คือ สิ่งที่อยู่แล้วคืออะไร W ย่อมาจาก “What you want to know” คือ สิ่งที่ต้องการรู้คืออะไร และ L ย่อมาจาก “What you have learned” คือ สิ่ง que เรียนรู้แล้วคืออะไร

กระบวนการของการสอนโดยใช้เทคนิค K-W-L เป็นกระบวนการสร้างความหมายจากบทอ่าน พัฒนาให้ผู้เรียนสามารถอ่านเข้าใจได้ด้วยตนเอง โดยใช้วิธีถ่ายโอนทักษะและมุ่งทบทวน พัฒนาระดับความรู้เดิมเพื่อนำมาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ที่ได้จากบทอ่าน เพราะความรู้เดิมเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้อ่านตีความจากข้อความที่อ่าน และสิ่งที่เรียนรู้จากบทอ่าน (Anderson, 1977 : 37-39 อ้างถึงในธิดา ฤทธากัย, 2537 : 5) กระบวนการ K-W-L ยังเป็นกระบวนการฝึกการคิดอย่างมีเหตุผล ฝึกการคิดขณะอ่าน ฝึกกลวิธีที่สำคัญในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เช่น การบ่งชี้ความสำคัญ การสรุปความ การสร้างคำถามเพื่อสร้างเป้าหมายในการอ่าน และมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ Carr and Ogle (1987 : 626-631) ได้ทำการศึกษาทดลองกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา 3 แห่ง ซึ่งเป็นนักเรียนที่

เรียนอ่อน และนักเรียนที่อยู่ในคลินิกซ่อมเสริม จากการสังเกตแบบไม่เป็นทางการ และจากการพูดคุยกับนักเรียน ปรากฏว่า นักเรียนสามารถถ่ายโอนการอ่านด้วยเทคนิค K-W-L ไปสู่สถานการณ์การอ่านอื่นๆ ได้ และทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้น

การสอนโดยใช้เทคนิค K-W-L น่าจะนำมาใช้ได้ดีในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจอันจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ดีขึ้น ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นด้วยเช่นเดียวกัน เนื่องจากผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักคิดอย่างมีระบบระเบียบ ฝึกคิดอย่างมีเหตุผล ฝึกการคิดขณะอ่านและฝึกกลวิธีที่สำคัญในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งกลวิธีนี้เป็นกลวิธีที่ช่วยกระตุ้นความรู้เดิมก่อนอ่านบทอ่าน และทบทวนความรู้หลังจากอ่านบทอ่านแล้ว ซึ่งจะช่วยให้ความทรงจำของผู้อ่านคงทนในระดับหนึ่ง

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกทักษะทางการอ่าน ย่อมเป็นพื้นฐานของการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ดังนั้นการจัดกระบวนการเรียนการสอน ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการพระราชบัญญัติการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นมากขึ้น ซึ่งวิธีการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนวิธีหนึ่ง คือ การสอนโดยใช้ K-W-L-H ซึ่งได้รับการพัฒนามาจากการสอนโดยใช้เทคนิค K-W-L โดย H ย่อมาจาก “How you can learn more” คือ เรียนรู้เพิ่มเติมได้อย่างไร เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนไปขยายผลความรู้เพิ่มเติม สามารถค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ที่ผู้เรียนสนใจ โดยความสำคัญและประโยชน์ของขั้นนี้จะนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน

ดังนั้น ครูผู้สอนจึงมีความสำคัญและมีบทบาทอย่างยิ่งที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจที่อยากจะเรียนรู้ ฝึกการคิดอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการคิด กระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิภริยาและตอบสนองต่อความรู้ ประสบการณ์ เน้นทักษะทางสังคม ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนแบบคู่คิด (Think-Pair-Share) ถือเป็นกระบวนการหนึ่งที่ฝึกให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมในลักษณะการอภิปรายกลุ่มย่อย โดยครูจะต้องฝึกให้นักเรียนได้คิด แล้วหาคำตอบด้วยตัวเองก่อน หลังจากนั้นผู้เรียนก็มาจับคู่กัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในความคิดและคำตอบของตนเองให้คู่ฟัง ฝึกให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ร่วมกัน กิจกรรมดังกล่าวอาจอยู่ในรูปของการถาม-ตอบ ปัญหา อภิปราย หรือแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกันเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน (บุญชม ศรีสะอาด, 2537 : 118) วิธีการนี้มีประโยชน์ที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความเข้าใจในแนวคิดที่เป็นของตนเอง (กรมวิชาการ, 2545 : 210) บุญชม ศรีสะอาด (2537, 120) กล่าวถึงข้อดีของการเรียนเป็นคู่ว่าเป็นวิธีที่ผู้เรียนทุกคนต้องกระทำกิจกรรมการเรียนอย่างจริงจัง (Active) จึงมีความสนใจในเรื่องที่เรียนอยู่ตลอดเวลา ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างเข้มข้นและมั่นคง เนื่องจากจะต้องเตรียมตัวและศึกษาเรื่องที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติบทบาทของผู้สอน คือ

บรรยาย อธิบาย และถามคำถามต่อเพื่อนที่เป็นคู่เรียนได้ และวิธีการนี้สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการสื่อสารดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kingsbury ที่ศึกษาวิธีการของการเรียนเป็นคู่ที่มหาวิทยาลัย Mc Gill โดยทดลองใช้กับวิชาต่างๆ หลายวิชา ได้แก่ วิชาภาษาอังกฤษ จิตวิทยา ปรัชญา เคมี การสื่อสาร และสังคมวิทยา พบว่าวิธีการนี้จะนำไปสู่การมีปฏิสัมพันธ์ในทางสร้างสรรค์ (Productive) ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน นักเรียนหลายคนที่ขาดทักษะในการสื่อสารที่จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการเรียนโดยวิธีนี้ในระยะเริ่มต้น เมื่อได้ทดลองปฏิบัติและได้รับคำแนะนำในทักษะบางอย่าง นักเรียนเหล่านี้ต่างก็มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และจากงานวิจัยของ Goldschmid เปรียบเทียบผลการเรียนในวิชาจิตวิทยาจากการสอน 4 วิธี คือ วิธีสัมมนา วิธีอภิปราย วิธีศึกษาโดยอิสระ และวิธีเรียนเป็นคู่ นักศึกษาที่เรียนในแต่ละกลุ่มมีความคล้ายคลึงกันในหลายด้าน ได้แก่ จำนวนวิชาจิตวิทยาที่เรียนมาแล้ว วิชาเอก เกรดเฉลี่ยสะสม ผลสัมฤทธิ์ในเนื้อหาวิชาจิตวิทยาที่ทดสอบก่อนเรียน ผลการทดสอบวัดทางบุคลิกภาพด้วยแบบสำรวจ The California Psychological Inventory เมื่อตอนเริ่มต้นเรียน ผลการทดลองพบว่า นักศึกษาที่เรียนโดยวิธีเรียนเป็นคู่ ตอบข้อสอบแบบอัตนัยหลังจากเรียนวิชานี้เสร็จแล้วโดยไม่ได้บอกให้ทราบถึงการสอบล่วงหน้า ได้ดีกว่ากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญ และจากการจัดอันดับความพอใจในแต่ละชั่วโมงพบว่า อันดับโดยเฉลี่ยของกลุ่มที่เรียนโดยวิธีเรียนเป็นคู่สูงกว่าอีก 3 กลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญ (Goldschmid, 1971 : 3-4 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2537 : 122)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่า กิจกรรมการเรียนแบบคู่คิดเป็นกระบวนการหนึ่งที่สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ครูได้กำหนดไว้ และสามารถส่งเสริมทักษะการสื่อสารได้อีกด้วย และจากประสิทธิผลของการสอนโดยใช้เทคนิค K-W-L ซึ่งเป็นกลวิธีการอ่านที่ช่วยพัฒนาความเข้าใจ เป็นการส่งเสริมและฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการฝึกเทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนแบบคู่คิดที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการขึ้นเพื่อพัฒนาวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปในแนวทางที่เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังที่ได้รับการฝึกโดยใช้เทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังที่ได้รับการฝึกโดยใช้เทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการฝึกโดยใช้เทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด กับการฝึกโดยใช้เทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ
4. เพื่อเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังได้รับการฝึกโดยใช้เทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด กับการฝึกโดยใช้เทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการฝึกโดยใช้เทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาหลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึก
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการฝึกโดยใช้เทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาหลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึก
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการฝึกโดยใช้เทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้เทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการฝึกโดยใช้เทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด มีความคงทนในการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้เทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

ความสำคัญและประโยชน์

1. ด้านความรู้

- 1.1 ทำให้ทราบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้เทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาก่อนและหลังการฝึกแตกต่างกันหรือไม่

1.2 ทำให้ทราบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้เทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาก่อนและหลังการฝึกแตกต่างกันหรือไม่

1.3 ทำให้ทราบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้เทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด กับการฝึกโดยใช้เทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาหลังการฝึกแตกต่างกันหรือไม่

2. ด้านการนำไปใช้

2.1 ส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำกิจกรรมการเรียนรู้การสอน การฝึกโดยใช้เทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด และการฝึกโดยใช้เทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา

2.1 เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการฝึกโดยใช้เทคนิค K-W-L-H ต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ของโรงเรียนโพธิ์คีรีราชศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2 จำนวน 193 คน มี 7 ห้องเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ของโรงเรียนโพธิ์คีรีราชศึกษา อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี จำนวน 2 ห้องเรียน

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เนื้อหาในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง กฎหมายที่สำคัญของประเทศไทย สาเหตุของการเลือกเนื้อหานี้เนื่องจากต้องการฝึกให้นักเรียนมีทักษะการอ่านในระดับที่สูงขึ้น เกิดการพัฒนาการทางการอ่าน ดังนั้นเนื้อหาที่อ่านต้องมีระดับความยากพอสมควร ใช้ความสามารถในการอ่าน มีการบูรณาการทักษะต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ใช้เวลาในการทดลอง กลุ่มละ 2 สัปดาห์ 6 แผนการจัดการเรียนรู้

5. ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ การฝึก มี 2 แบบ ได้แก่
 - 1.1 การฝึกเทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด
 - 1.2 การฝึกเทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา
 - 2.2 ความคงทนในการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การฝึกเทคนิค K-W-L-H หมายถึง การฝึกที่ใช้กระบวนการคิดเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน โดยเน้นการใช้ความรู้เดิมของผู้อ่านในการตีความ ทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน และเพื่อความเข้าใจตรงจุดประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อให้ผู้อ่านทราบ มีการวางแผน ตั้งจุดมุ่งหมาย ตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมก่อนอ่าน กิจกรรมระหว่างอ่าน และกิจกรรมหลังอ่าน โดยเน้นทักษะกระบวนการเรียนการสอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้น K ในเทคนิค K-W-L-H หมายถึง “What you know” เป็นขั้นตอนที่นักเรียนตรวจสอบหัวข้อเรื่องหรือชื่อเรื่องว่าตนเองมีความรู้เกี่ยวกับชื่อเรื่องมากน้อยเพียงใด
2. ขั้น W ในเทคนิค K-W-L-H หมายถึง “What you want to know” เป็นขั้นตอนที่นักเรียนจะต้องถามตนเองว่าต้องการเรียนรู้อะไรในเนื้อเรื่องที่จะอ่านบ้าง
3. ขั้น L ในเทคนิค K-W-L-H หมายถึง “What you learned” เป็นขั้นตอนที่นักเรียนสำรวจว่าตนเองได้เรียนรู้อะไรบ้างจากบทอ่าน
4. ขั้น H ในเทคนิค K-W-L-H หมายถึง “How you can learn more” เป็นขั้นตอนที่นักเรียนจะต้องถามตนเองว่าต้องการจะเรียนรู้เรื่องนี้อีกได้อย่างไร

2. กิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด หมายถึง กิจกรรมที่ให้นักเรียนทบทวนเนื้อหาหรือหัวข้อ แล้วคิดหาคำตอบจากสถานการณ์หรือกรณีตัวอย่างที่ครูกำหนดให้ด้วยตนเอง หลังจากนั้นจึงจับคู่กัน แล้วร่วมกันอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในสิ่งที่ตนเองได้ศึกษามา ผลัดกันเล่าความคิดหรือคำตอบของตนเองให้คู่ฟัง จนได้ข้อสรุปหรือคำตอบที่เห็นพ้องกัน หลังจากนั้นแต่ละคู่ร่วมกันทำแบบฝึกหัด

3. กิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง กิจกรรมที่ให้นักเรียนในชั้นเรียนทบทวนเนื้อหาหรือหัวข้อ แล้วค้นหาคำตอบจากสถานการณ์หรือกรณีตัวอย่างที่ครูกำหนดให้ มีการอภิปรายและสรุปคำตอบ หลังจากนั้นนักเรียนทำแบบฝึกหัดเป็นรายบุคคล
4. เทคนิค K-W-L-H ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิด หมายถึง การสอนเทคนิค K-W-L-H โดยครูเน้นการฝึกให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอน K-W-L-H ทั้ง 4 ขั้นตอน โดยจะสอดแทรกกิจกรรมการเรียนรู้แบบคู่คิดในขั้นตอนของการอ่านโดยใช้เทคนิค K-W-L-H เน้นการทำกิจกรรมเป็นรายคู่
5. เทคนิค K-W-L-H ร่วมกับการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง การสอนเทคนิค K-W-L-H โดยครูเน้นการฝึกให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอน K-W-L-H ทั้ง 4 ขั้นตอน โดยจะสอดแทรกกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติในขั้นตอนของการอ่านโดยใช้เทคนิค K-W-L-H เน้นการทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ ซึ่งจะ เป็นคะแนนความถูกต้องที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
7. ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในสิ่งที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว หลังจากเรียนได้ 2 สัปดาห์ โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา